

Nr 639.

Av herr **Kristensson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 352, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobils katt, m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 352 föreslås ändrad lydelse av förordningen om automobils katt m. m. och ändrad lydelse av förordningarna om särskild skatt på bensin och motorsprit och skatt på brännolja.

I departementschefens anförande till statsrådsprotokollet anføres det att »sedan länge har tillämpats den principen att motorfordonstrafiken skall genom särskild beskattning gälda den kostnad, som denna trafik orsakar vägväsendet. Visserligen har berörda princip icke kunnat upprätthållas under krigsåren men anledning torde saknas att vid utformningen av de beskattningsregler, som vid åter inträdande fredsförhållanden böra gälla med avseende å motorfordonstrafiken, tillämpa annan princip än den nyss nämnda». Därmed understryker departementschefen den princip, som riksdagen tidigare uttalat, att automobiltrafiken inte skall betala hela kostnaderna för vägväsendet utan endast den del, som rättmätligen kan komma på dess lott. Detta fastslogs exempelvis vid bilskattereformens antagande vid 1938 års riksdag. När vägväsendet förstatligades, kom dock denna princip inte klart till uttryck, då det sades, att när vägs katten avskaffas, skola de därigenom bortfallande skatteintäkterna i huvudsak ersättas med bilskattemedel. Detta beslut kan dock näppeligen tolkas som ett principbeslut, avsett att ersätta det tidigare.

En viss motsättning synes råda mellan departementschefens uttalande i propositionen och de ekonomiska beräkningarna av medelsbehovet. De sakkunniga utgå från att ett belopp av 200 miljoner kronor erfordras för uppehållande av vägväsendet på förkrigstidens standard och synas med ledning av de i direktiven gjorda uttalandena utgå ifrån att hela beloppet skall täckas genom beskattning av motorfordonstrafiken. Detta skulle innebära, att man frångår den hittills gällande, i ovanstående citat anförda principen. Om hela beloppet uttages genom beskattning av motorfordonstrafiken, får denna nämligen betala inte endast de kostnader, som den själv förorsakar, utan även de kostnader, som uppstå t. ex. genom kultur- och militärvägarna samt genom cykeltrafikens krav.

Enligt vår mening är det anledning för riksdagen att icke vid ett bifall till propositionen nu binda sig för framtiden för en sådan från den tidigare gällande avvikande uppfattning i denna fråga. Alldenstund för närvarande ingen utredning föreligger om de vägkostnader, som förorsakas av olika

trafikslag samt av kultur- och militärvägar, synes det vara lämpligt, att riksdagen på ett senare stadium, när fredsmässiga förhållanden återvänt och en utredning härutinnan kommit till stånd, tar upp frågan till förnyad prövning.

I avvaktan härpå vilja vi icke nu förorda någon ändring av de i propositionen föreslagna skattesatserna. Vi ha ock den uppfattningen, att vägväsendets behövliga återupprustning efter krisåren och fortsatta utbyggnad komma att draga mycket avsevärda kostnader. De tillskott av statsmedel till väghållning utöver bilskattemedel, som äro motiverade och som om någon tid bli aktuella, torde sålunda få tillkomma utöver de belopp, som uttagas genom beskattning av motorfordonstrafiken.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 352 uttalar, att frågan om den andel av kostnaderna för vägväsendet, som det bör ankomma på motorfordonstrafiken att täcka, skall göras till föremål för ny prövning när fredsmässiga trafikförhållanden inträtt.

Stockholm i november 1945.

Filip Kristensson.

Bertil Ohlin.

M. Ståhl.

Ruben Swedberg.

Einar Osterman.
